

کسب جایزه جهانی کنگره انجمن پیوند توسط ایران در سال ۱۳۹۹

بیست وهفتم شهریور ۱۳۹۹ جایزه جهانی بیست وهشتمین کنگره بین المللی انجمن پیوند (تی تی اس) به ایران اختصاص یافت. این جایزه معتبر علمی را دکتر سیدعلی ملک حسینی دریافت کرد که نخستین پیوند کبد را در کشورمان انجام داد و به عنوان پدر پیوند کبد در ایران شناخته می شود. این جایزه هر سال به افرادی اهدا می شود که تأثیر عمده‌ای بر پیوند عضو در جهان داشته‌اند. کنگره بین‌المللی انجمن پیوند تنها انجمن جهانی است که به‌طور تخصصی رشته‌های مرتبط با پیوند اعضا را در بر می‌گیرد و بر آن نظارت دارد.

حوالی امروز | حکایت افراط و تفریط است!

اینکه ما در روایت کردن تاریخمان، تحت تأثیرعوامل مختلف گاه بخل به خرج داده و کم‌گویی کرده‌ایم و خیلی از واقعیت‌ها را نادیده گرفته‌ایم و گاه مجبور شده‌ایم در تجلیل از فلان رویداد تاریخی، رنگ و لعاب ماجرا را زیاد کنیم. نتیجه چنین رویکردی تقریباً همیشه یکسان است؛ تحریف‌ها، قهرمان‌سازی‌های تبلیغاتی، دشمن‌تراشی‌های متوهمانه و در نتیجه جابه‌جایی حقیقت با دروغ و شایعه از بستر چنین رویکردی به تاریخ بیرون می‌آید. تأسف اینکه در قرن ۲۱ و عصر یکه‌تازی فضای مجازی و هوش مصنوعی هم چنین رویکردی دیده می‌شود.

امروزه، فناوری هم به برخی‌ها کمک می‌کند و واقعیات تاریخی را جابه‌جا و حتی در بسیاری از مواقع جای خادم و خائن به کشور را عوض کنند. یک نمونه‌اش اینکه موج تازه و دوباره‌ای در فضای مجازی دارد سیل پست و استوری‌هایی را با خودش می‌آورد مبنی بر اینکه «رضاخان تنها ناجی تاریخ آموزش نوین ایران بوده و بدون او دختران ایرانی هیچ مدرسه‌ای نداشتند. بسیاری حتی با قاطعیت ادعا می‌کنند مدارس دختران و پیشرفت آموزش دختران، همه مرهون دیدگاه روشنفکرانه و اقدامات پهلوی اول است».

■ سرخ‌ها به کجا می‌رسد؟

اسناد تاریخی می‌گویند سرخ‌های تشکیل مدارس نوین ایرانی و تحصیل دختران در این مدارس نه به دوره «رضاخان» بلکه به زمان آغاز مشروطه برمی‌گردد. «مهر» در این باره می‌نویسد: «زن در نظام سنتی نه حق ورود به سیاست داشت و نه امکان حضور در عرصه اجتماعی. اما در میان غوغای مجلس اول، بحث بر سر مدارس دخترانه آغاز شد. مخالفان، خواستار حفظ وضع موجود بودند: زن باید در خانه بماند، مرد باید در جامعه فرمان براند! اما جریان نوگرایی در مقابلشان عقب ننشست. ثمره این کوشش چنین شد که با توجه به آمار رسمی در سایت پژوهشکده تاریخ معاصر، در سال ۱۲۹۱ شمسی، نشریه شکوفه که متعلق به زن‌ها بود، فهرستی از اسامی ۶۳ مدرسه دخترانه در تهران را منتشر کرد که حدود ۵هزار و ۵۰۰ دانش‌آموز داشتند».

در این نشریه اعلام شده بود از هر هفت نفر محصل تهرانی، یک نفر دختر است که البته این مدارس همه پیش از رضاخان بنا شده بودند. او تنها زمانی که به قدرت رسید، مدارس عالی تهران را زیر چتر نظم اداری آورد. اما آیا این یعنی بنیان‌گذار آموزش زنان او بوده است؟ درواقع چنین نیست، تاریخ را نباید از آخر به اول خواند. اگر زنان پیشرو در عصر مشروطه از جان خود دریغ نمی‌کردند، رضاخان چیزی برای انسجام بخشیدن و ثبت آن به نام خود در اختیار نداشت. تاریخ، برخلاف روایت‌های اینستاگرامی است. مدارس دختران پیش از رضاخان وجود داشتند و تلاش‌های واقعی زنان ایرانی بود که بذر آموزش را در دل جامعه کاشت، نه امضای او که البته بیشتر در سیاست‌های سرکوبگرانه و تمرکز قدرت، غرق بود. این افسانه‌سازی‌ها چیزی جز تحریف تاریخ نیست؛ راهی است برای سفیدنمایی گذشته و نسبت دادن موفقیت‌های جمعی و مبارزات واقعی زنان ایرانی به چهره‌ای که نقش چندانی در آن نداشته است. بیا بیک بار دیگر دقیق نگاه کنیم که چه کسانی برای راه‌اندازی مدارس نوین دخترانه تلاش کردند.

علم و زندگی

سلول‌های تازه کشف شده

تا حالا اسم «تِلوسیت» به گوشتان خورده؟ سلول‌های کوچکی با بازوهای دراز و عجیب به نام «تِلوپود» که می‌توانند تا هزار میکرومتر کش بیایند و با سلول‌های اطرافشان سلام‌وعلیک کنند.

همین بازوها سبب شده تلوسیت‌ها مثل یک مرکز فرماندهی کوچک، پیام‌ها را میان سلول‌ها ردوبدل کنند و اوضاع بافت‌ها را تحت کنترل بگیرند. دانشمندان می‌گویند این سلول‌ها در ترمیم زخم، بازسازی بافت و حتی همکاری با سلول‌های بنیادی نقش دارند و شاید روزی ستاره پزشکی با سازختی شوند. اما مشکل این است هنوز نشانگر اختصاصی برای شناسایی شان وجود ندارد و همین کار تحقیق روی آن‌ها را سخت کرده‌است. تازه‌ترین مرور علمی درباره تلوسیت‌ها نشان داده این سلول‌های ریز اما پرکار، در هماهنگی ایمنی بدن هم دخیل‌اند. اگر روزی رمز‌وراز آن‌ها کامل فاش شود، شاید همین موجودات میکرو و سکوپی کلید درمان‌های نوین برای بیماری‌های سخت باشند.

قدیمی‌ترین مومیایی‌ها

همه‌جا اسم مصر باستان را به عنوان مهد مومیایی‌سازی شنیده‌ایم؛ همان اجساد باندپیچی شده معروف. اما پژوهشی تازه نشان می‌دهد خیلی پیش‌تر از فراعنه، در گوشه‌ای از

آسیا ماجراطور دیگری بوده‌است. باستان‌شناسان در چین و جنوب‌شرقی آسیا بقایای اجسادى را پیدا کرده‌اند که با دود خشک شده‌اند؛ روشی که عملاً به مومیایی شدن آن‌ها انجامیده و در برخی موارد بیش از ۱۰هزار سال قدمت دارند. شواهد سوختگی سطحی روی استخوان‌ها نشان می‌دهد هدف، سوزاندن نبوده، بلکه حفظ بدن بوده‌است. در واقع، اجساد برای ماه‌ها یا آتش کم‌حرارت آویزان می‌شدند تا هم‌دیرت تجزیه‌شوند و هم خانواده‌ها حس کنند هنوز می‌توانند با عزیزانشان ارتباط داشته باشند. پژوهشگران می‌گویند این روش احتمالاً مؤثرترین راه‌برای ماندگار کردن اجساد در آب‌وهوای گرمسیری بوده و بیشتر میان جوامع شکارچی-گردآورنده در منطقه‌ای بسیار وسیع رواج داشته‌است.

اوقات شرعی به افق مشهد

اذان ظهر	غروب خورشید
۱۱/۲۶	۱۷/۳۴
اذان مغرب	نیمه شب شرعی
۱۷/۵۳	۲۲/۴۳
اذن صبح فردا	طلوع فردا
۳/۵۲	۵/۱۷

اوقات شرعی به افق تهران

اذان ظهر	غروب خورشید
۱۱/۵۸	۱۸/۰۷
اذان مغرب	نیمه شب شرعی
۱۸/۲۵	۲۳/۱۶
اذن صبح فردا	طلوع فردا
۴/۲۶	۵/۵۰

پنجشنبه ۲۷ شهریور ۱۴۰۴ ۲۵ ربیع الاول ۱۴۴۷ ۱۸ سنابتر ۲۰۲۵ ۳۱ سال می و هشتم ۱۰۷۴۴ شماره

«آموزش دختران» هدیه رضاخان به ایرانی‌ها نبود

روایت وارونه تاریخ، ممنوع!

ن باید فراموش

کنیم رضاخان

پس از محکم کردن

پایه‌های حکومتش،

حتی به جریان‌های

روشنفکری که پرچمدار

آموزش و مدرنیته بودند

پشت کرد

روشنفکری که پرچمدار آموزش و مدرنیته بودند پشت کرد. بسیاری از روزنامه‌نگاران، نویسندگان و فعالان سیاسی عصر مشروطه یا در زندان‌های او جان دادند یا به حاشیه رانده شدند. تناقضی تلخ این است: مردی که دستاوردهای مشروطه را مصادره کرد، همان کسانی را که دستاوردها را ممکن کرده بودند به خاک سپرد.

■ ساده‌انگارانه

امروز، گاه روایت‌های رسمی نیز آموزش زنان را موهبت رضاخان می‌خواند. اما این روایتی است که تاریخ را از آخر به اول می‌خواند. اگر به ابتدای مسیر بازگردیم، خواهیم دید آموزش زنان، زاییده اراده ملت و تلاش زنان بود، نه تصمیم یک دیکتاتور. مدارس دخترانه حاصل خون دل نسلی است که در برابر دشمن‌ها، حملات و فشارهای اجتماعی ایستاد. این مدارس نه به فرمان رضاخان، که به همت زنانی شکل گرفت که نامشان در سایه مانده است. تاریخ را اگر درست بخوانیم، می‌بینیم خود مردم مسیر را هموار کردند و او تنها بر موج آن سوار شد. حقیقت را نمی‌توان پشت روایت‌های ساده‌انگارانه پنهان کرد: آموزش دختران هدیه رضاخان نبود بلکه مسیر و راهی بود که در دوره مشروطه برای زنان هموار شد.

صاحب امتیاز: مؤسسه فرهنگی قدس وابسته به آستان قدس رضوی مدیرعامل و مدیرمسئول: علی یعقوبی سردبیر: سید محسن اسدی

● پیامک: ۳۰۰۴۵۶۷ ● ارتباطات مردمی: ۳۷۶۱۰۰۸۶ (۰۵۱) ● امور مشترکین: ۳۷۶۱۸۰۴۴-۵ (۰۵۱) ● روابط عمومی: ۳۷۶۶۲۵۸۷ (۰۵۱) ● نمایر سردبیر: ۳۷۶۱۰۰۸۷ - ۳۷۶۸۴۰۰۴ (۰۵۱) ● سازمان آگهی‌ها: ۳۷۶۲۸۲۰۵ - ۳۷۰۰۸ (۰۵۱) ● فاکس: ۳۷۶۱۰۰۸۵ (۰۵۱) ● سفارشات چاپی: ۳۷۶۷۵۸۹۶ (۰۵۱) ● چاپ مشهد: مجتمع چاپ و نشر قدس ● چاپ همزمان تهران: چاپخانه جام‌چم

حرف امروز

فس‌دارهای اغواگر!

حوالی امروز! اگر آمریکایی‌ها را که چهار برابر ایرانی‌ها نوشابه می‌خورند در نظر نگیریم، مردم ایران را می‌شود رکورددار مصرف نوشابه به حساب آورد! آمار و ارقام می‌گوید ایرانی‌ها چهار برابر میانگین عادی دنیا نوشابه مصرف می‌کنند! چند هفته پیش هم مدیرکل دفتر تغذیه وزارت بهداشت با تأکید بر اینکه نوشابه فاقد هرگونه ماده مغذی است، مصرف بالای آن به‌ویژه در مناطق شهری و حاشیه‌نشین را یک نگرانی بزرگ و جدی برای سلامت مردم دانست. جزئیات آمار نوشابه‌خوری ایرانی‌ها هم می‌گوید مصرف روزانه نوشابه در مناطق شهری به‌طور میانگین ۲۲ میلی‌لیتر، در مناطق روستایی ۱۶ میلی‌لیتر و در حاشیه‌شهرها حدود ۳۰ میلی‌لیتر است.

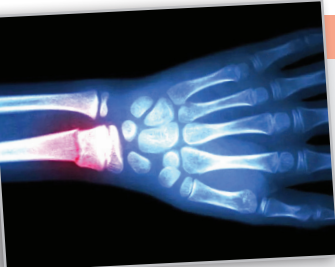
در میان ایرانی‌ها هم رکوردداران مصرف بی‌رویه نوشابه، اهالی استان کهگیلویه و بویراحمد با مصرف ۳۲/۵ لیتر هستند. خراسان رضوی با ۲۸/۵ میلی‌لیتر و تهران و قم با ۲۶/۵ میلی‌لیتر در روز در رتبه‌های بعدی مصرف نوشابه قرار دارند و طبیعتاً مردم این استان‌ها بیش از دیگران در معرض خطرات ناشی از مصرف، مثل ابتلا به چاقی، بیماری‌های مزمن، کبد چرب و برخی سرطان‌ها قرار دارند. استان‌های اردبیل، چهارمحال و بختیاری و مازندران هم کمترین میزان مصرف نوشابه را در کشور دارند.

کارشناسان می‌گویند نوشابه‌ها هیچ ماده مغذی مفیدی برای بدن ندارند که بشود به‌خاطر همان ماده، مصرف آن‌ها را توصیه کرد. در حقیقت هیچ ترکیب مفیدی در نوشابه‌ها وجود ندارد که بتوان آن را عاملی برای بهبود سلامت دانست. یعنی همان گاز فِس‌دار، گلاب به رویتان آروغ بعد از خوردن و طعم خاص نوشابه را می‌شود تنها نکته غیرمنفی آن به حساب آورد که در بهترین حالت فقط لَنت کاذبی را در شما ایجاد می‌کند. متأسفانه برای رفع تشنگی و جبران کمبود مایعات بدن در روزهای گرم هم نمی‌توانید دروی این نوشیدنی حساب‌باز کنید.

بازهم کارشناسان می‌گویند نوع انرژی‌زای این نوشابه‌ها شما را گول نزنند چون با وجود این عنوان گول‌زننده که ممکن است شما را وادار به مصرف آن کند، در هر حال بازهم نوشابه به حساب می‌آیند و همه‌مضرات نوشابه‌های عادی را دارند. حدس می‌زنم با وجود این همه حرف و حدیثی که درباره این نوشیدنی وجود دارد هنوز هستند کسانی که معتقدند مثلاً هیچی بهتر از نوشابه بعد از خوردن سانویچ کالباس یا شله‌مشهدی نمی‌چسبد و کارایی ندارد! در ضمن آمریکایی‌ها که رکوردداران جهانی مصرف نوشابه هستند چند سالی است دارند تلاش می‌کنند میزان مصرف این نوشیدنی اغواگر و گازدار را به یک سوم میزان فعلی کاهش دهند.

تفنگ چسب

یک لحظه تصور کنید جراح به جای ابزارهای پیچیده، یک «تفنگ چسب» دستش بگیرد و وسط عمل شروع کند به چاپ استخوان. خب، محققان کره‌جنوبی و آمریکادقیقاً چنین چیزی

ساخته‌اند؛ البته با ظاهری شبیه ولی باطنی کاملاً علمی. این دستگاه دستی می‌تواند در دمای پایین داریست‌های استخوانی سبعمیدی چاپ کند، درست همان‌جاکه شکستگی یا نقص استخوانی وجود دارد. کارتزجش ترکیبی از پلیمر زیست‌تخریب‌پذیر و هیدروکسی آپاتیت است؛ یکی حکم اسکلت موقت را دارد، دیگری هم به استخوان تازه کمک می‌کند رشد کند. نکته جالب‌تر اینکه جراح می‌تواند آنتی‌بیوتیک‌ها را هم قاطی این «چسب استخوانی» کند تا پس از عمل عفونتی وجود نداشته باشد. آزمایش روی خرگوش‌ها نشان داد استخوان‌ها محکم‌تر و سریع‌تر ترمیم شدند و التهاب اضافی دیده نشد. البته این دستگاه هنوز برای ورود به اتاق عمل آماده نیست و نیاز به آزمایش‌های بیشتری دارد.

سلامت

یک چراغ قرمز واقعی!

عبور کرد. خانواده‌ای که یکی از اعضایش سکنه زودرس داشته، باید از همان جوانی تحت مراقبت باشد؛ فشار، قند و چربی خون و حتی عادات روزمره بررسی شود تا جلو فاجعه بعدی گرفته شود. کشورهایی مثل فنلاند تجربه‌های خوبی داشتند و نشان داده‌اند با برنامه‌ریزی و کنترل دقیق عوامل خطر، می‌توان تا ۸۰ درصد مرگ‌های زودرس قلبی و عروقی را کاهش داد. اما در ایران، برنامه‌ها هنوز کامل و مداوم اجرانمی‌شوند و همین سبب شده سکنه‌ها در سنین پایین‌تر دیده شود؛ مخصوصاً در مردان که حدود ۷۵ درصد سکنه‌های زیر ۵۰ سال را تشکیل می‌دهند و زنان تنها ۲۵ درصد را. اگرچه با افزایش سن، این فاصله کمتر می‌شود، اما حتی در سنین بالا هم سکنه‌های

افزایش پیدا می‌کند. یعنی فراتر از زن‌های ظاهری، یک هشدار واقعی برای سلامت خانواده وجود دارد که توجه بیشتری را می‌طلبد، البته نباید همه تقصیرها را گردن ژنتیک بیندازیم؛ سبک زندگی امروز هم حساسی دخالت دارد. چربی و قند خون بالا، فشار خون، سیگار و استرس روزمره همه دست‌به‌دست هم می‌دهند تا سکنه زودرس سر برسد. با این حال، سابقه‌فامیلی مثل همان چراغ قرمز می‌است که نباید از کنار آن بی‌تفاوت